

Toekomst van tuchtprocesrecht

Rechters en advocaten keken vooruit, tijdens een symposium dat het Hof van Discipline op 11 oktober jl. ter gelegenheid van zijn 55ste verjaardag organiseerde.

.....
Marian Veenboer

senior medewerker bezwaar en beroep Bureau van de Orde

.....
De vraag of het tuchtrecht toekomst heeft, is zeer actueel. De Commissie Advocatuur stelde in haar rapport *Een maatschappelijke orde* dat het maatschappelijk draagvlak voor het tuchtrecht vergroot moet worden. Dat kan onder andere door de samenstelling van de Raad van Discipline gelijk te trekken met die van het hof, te weten een meerderheid van leden uit de rechterlijke macht, aldus de commissie.

Een andere context is het rapport *Beleidsuitgangspunten voor het wettelijk geregeld tuchtrecht* van de werkgroep Huls. De werkgroep staat een verbetering van het tuchtrecht en een versnelling van de procedure, evenals openbaarheid en een verzwaring van de positie van de deken. Eind 2007 wordt het kabinetsstandpunt naar aanleiding van het rapport verwacht (zie ook kader).

Dagvoorzitter mr. W.A.M. van Schendel, lid van de Hoge Raad, beet het spits af tijdens het symposium. Doel van het tuchtrecht is volgens hem de bevordering van het maatschappelijk vertrou-

wen in de beroepsuitoefening door het handhaven en bevorderen van de kwaliteit van de advocatuur. Het algemeen belang is gediend bij een behoorlijk functionerend rechtssysteem. Volgens hem staat ter discussie of het huidige tucht(proces)recht toereikend is om te beantwoorden aan die doelstelling.

De rechter stelt vragen als: hoe zit het met het benoemen van gezaghebbende en ervaren advocaten als deken of als lid van een tuchtcollege? Hoe zit het met de beschikbaarheid van in de advocatenpraktijk geveerde rechters? En wat de rechters betreft: hoe verstandig of acceptabel acht de rechterlijke organisatie 'bijbanen'? Anders gezegd: hoe snel is er sprake van een schijn van partijdigheid wanneer de rechter te maken krijgt met advocaten of klagers die hij eerder in een tuchtproces heeft gezien?

Kaderwet

Mr. D.H.M. Peeperkorn, plaatsvervangend voorzitter van het Hof van Discipline, wijst in het kader van het maatschappelijk vertrouwen in de tuchtrechtspraak op het ontbreken van regels in de huidige Advocatenwet. Zo bevat deze wet geen definitie van het begrip 'klacht', noch een aanwijzing van wie de klacht omschrijft, terwijl juist de

Stellingen ondersteund

Tijdens de afsluitende discussie werden deze stellingen algemeen ondersteund:

- tuchtrechtspraak moet mede worden uitgeoefend door beroepsgenoten, met wettelijk tuchtrecht onder voorzitterschap van een rechter die goed bekend is met het desbetreffende beroep;
- de belangrijkste taak van de deken is zijn toezichhoudende taak en, in het verlengde daarvan, het tuchtrechtelijk dekenonderzoek;
- het Hof van Discipline dient als zelfstandig college behouden te blijven voor het advocatentuchtrecht;
- de klachtomschrijving is de grondslag van de tuchtrechtelijke beoordeling; bij die omschrijving gaat het niet zozeer om het verwijt dat de klager aan de advocaat maakt, maar om het feitencomplex dat uit het dekenonderzoek naar voren komt.

klachtomschrijving de grondslag vormt van de tuchtrechtelijke beoordeling. De klachtomschrijving vormt enerzijds de (buiten-)grens van het geding en anderzijds de waarborg van hoor- en wederhoor, de basis voor een *fair trial*.

Peeperkorn denkt dat een Kaderwet tuchtrechtspraak kan zorgen voor duidelijkheid en rechtszekerheid. Deze wet

zou vooral regels moeten stellen betreffende het dekenonderzoek, want zonder dit onderzoek is er geen plaats voor goed tuchtrecht.

Als het hof zou worden ondergebracht bij een nieuw te vormen centraal college-tuchtrecht of bij een speciale kamer van het Gerechtshof, zullen volgens Peepkorn naar alle waarschijnlijkheid de beroepsgenoten als leden van het tuchtcollege verdwijnen en wordt controle van overheidswege op de advocatuur geïntroduceerd, wat haaks staat op de onafhankelijkheid van de advocaat.

Meerderheid rechters wenselijk

Mw. mr. W. Tonkens-Gerkema, Kroonlid van het Hof van Discipline, gaat in op de samenstelling van de tuchtcolleges. Met verwijzing naar een beslissing van 27 juli 2006 van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens stelt zij vast dat een meerderheid van rechters in beide instanties niet nodig is, maar wel wenselijk vanwege de geloofwaardigheid en onafhankelijkheid van en daarmee het maatschappelijk vertrouwen in de tuchtrechtspraak.

Ook neemt zij de wijze van benoeming van rechters en de verkiezing van advocaten onder de loep. Het huidige systeem is wat dat betreft EVRM-proof, stelt Tonkens-Gerkema. Toch zou men

ter bevordering van de maatschappelijke acceptatie kunnen denken aan een sollicitatieprocedure waar eventueel ook buitenstaanders deel kunnen uitmaken van een selectiecommissie. Voorts kunnen benoemingsvereisten worden gesteld. Moeten het wel (actieve) rechters zijn, of kunnen er naast beroepsgenoten ook ervaren juristen met inachtneming van onafhankelijkheid en onpartijdigheid zitting hebben in tuchtcolleges?

Elke klacht

Als laatste spreker wijst mr. W.M.J. Bekkers, algemeen deken, erop dat de deken elke klacht dient te onderzoeken, ook in het geval van veelklagers. Met de eveneens restrictief door de wet voorgeschreven bemiddelingspoging kan de deken echter vaak bereiken dat een intensief dekenonderzoek niet nodig is en daarmee een voor alle partijen belastende tuchtrechtelijke procedure kan worden voorkomen.

Behalve een klacht tegen een advocaat, is ook een klacht tegen een deken mogelijk over de wijze waarop deze een klacht heeft onderzocht. Ook dat draagt bij aan het maatschappelijk vertrouwen. De deken heeft dus een belangrijke taak in het tuchtrecht, aldus Bekkers.

Laatste ontwikkeling: verzet tegen samenvoeging

Het Hof van Discipline en de Algemene Raad van de Orde verzetten zich tegen het voornemen van Staatssecretaris Albayrak van Justitie om tuchtrechtelijke appelcolleges – met uitzondering van het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg – samen te voegen tot één college voor hoger beroep in tuchtrechtzaken. Dat voornemen staat in het concept-kabinetsstandpunt over het rapport van de werkgroep Huls. Volgens het hof wordt de samenvoeging enkel en alleen beargumenteerd met het begrip 'harmonisatie'. 'Deze uitzonderlijk bondige redengeving voor een zeer vergaande ingreep roept tal van vragen en opmerkingen op', stelt het hof in een brief aan de staatssecretaris. De Algemene Raad steunt het hof. 'Het voortbestaan van een onafhankelijk en professioneel functionerend Hof van Discipline is in de visie van de Algemene Raad van cruciaal belang voor de waarborging van de bestaande effectieve en efficiënte tuchtrechtspleging', aldus de Algemene Raad.

(advertenties)

Hét geschenk voor Sinterklaas of kerst; na bestelling binnen 4 à 5 dagen in huis.

Dat twee op het eerste gezicht verschillende werelden met elkaar in verband kunnen worden gebracht, bewijst dit boek. "Het Gerechtshof" brengt in woord en beeld de culinaire en juridische wereld samen door o.a. de gerechtshoven van Nederland en vijf top restaurants te belichten.

U kunt dit kookboek, dat tevens 15 heerlijke recepten bevat, bestellen door onderstaande gegevens te faxen, te versturen of te mailen:

Naam: _____
Bestelling: ____ exemplaren van Het Gerechtshof à € 29,90 (incl. 6% BTW en verzendkosten) (totaal € _____)
Afleveradres (let op: kan niet via postadres): _____
Straat en nr.: _____
Postcode en woonplaats: _____
Factuuradres (indien anders dan hierboven vermeld): _____
Straat of postbus + nr.: _____
Postcode en woonplaats: _____

Mo'media, t.a.v. Sandra Hogenes, postbus 3936, 4800 DX Breda, faxnr. 076-5879189.
Mail naar Sandra@momedia.nl
Voor informatie over Het Gerechtshof kunt u mailen naar bcmouthaan@gmail.com